

9. ІНФОРМАЦІЯ

Наталія Броніславівна Соколовська,

завідувач науково-організаційного відділу
Інституту обдарованої дитини НАПН України,
м. Київ, Україна

АНАЛІЗ ЗВ'ЯЗКІВ ІЗ ЗАСОБАМИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ТА ГРОМАДСЬКІСТЮ ІНСТИТУТУ ОБДАРОВАНОЇ ДИТИНИ НАПН УКРАЇНИ У 2015 РОЦІ

В статтє подводятся итоги 2015 года и анализируется работа Института одаренного ребенка Национальной академии педагогических наук Украины со средствами массовой информации.

Ключевые слова: средства массовой информации, одаренность, общественность, одаренный ребенок.

The article summarizes and analyzes the work of the Institute of the Gifted Child, National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine with the media in the 2015.

Key words: media, endowments, gift, public, gifted child.

Зацікавленість проблемою обдарованості у суспільстві відображається у засобах масової інформації. З одного боку, фахівці Інституту обдарованої дитини НАПН України, мають можливість у доступній формі розповісти про результати наукових пошуків, знайти однодумців та опонентів, партнерів для власного розвитку. З іншого боку, засоби масової інформації є певним механізмом отримання громадської оцінки наукової та науково-організаційної діяльності. На основі такого розуміння Інститут обдарованої дитини НАПН України упродовж майже десяти років постійно проводить активну науково-пошукову діяльність із засобами масової інформації та громадськістю. Звісно 2015 рік не став винятком. Інформація про наукові результати та діяльність Інституту у 2015 році оприлюднювалася як в освітянських виданнях, так і в урядових, на сайтах вітчизняних, іноземних шкіл, освітянських порталах та сайтах тощо.

Зокрема, Інститут обдарованої дитини НАПН України співпрацює з періодичними виданнями, що функціонують в галузі освіти. Серед них є друковані видання, засновниками яких є Національна академія педагогічних наук України, а саме: «Педагогічна

газета», тижневик «Освіта», «Освіта України», газета «Світ», засновником якої є Міністерство освіти і науки України. Також необхідно виокремити такі видання, як журнали «Дошкільне виховання», «Дитячий садок», газети «Франковий край», «Урядовий кур'єр». Інститут обдарованої дитини продовжує співпрацювати з редакцією Російського журналу «Одаренный ребенок».

Можна перерахувати декілька згадок про Інститут обдарованої дитини у друкованих виданнях: Розпізнати душу дитини («Франковий край», № 37 (98) 25 вересня 2015 р.); Велика ідея («Освіта України», № 40, 5 жовтня 2015 р.); «Профільний» експеримент («Освіта України», № 37, 14 вересня 2015 р.); Розвиток креативності учня – ключова проблема освіти («Освіта», № 34-35(5677-5678) 27 серпня – 2 вересня 2015 р.); STEM-освіта: готувати до інновацій. («Освіта України», № 26, 29 червня 2015 р.); Які проблеми у школяра? («Освіта України», № 24, 15 червня 2015 р.); Як підготовлений наш випускник? («Дошкільне виховання», № 5 2015 р.); Обдарованість дитини: вчасно помітити і розвинути («Дошкільне виховання», № 5 2015 р.); Здоров'я дітей у «камерах схову» («Дитячий садок»,

№ 9 (753) 2015 р.); Природа обдарованості («Освіта України», № 18-19, 11 травня 2015 р.); Яка вона, скандинавська країна? (газета «Вісник Надзбруччя», 1 травня 2015 р.); 120 хвилин надії («Освіта України», № 17, 27 квітня 2015 р.); Відзнаки окрилюють («Освіта», № 17-18 (5660-5661) 15-22 квітня 2015 р.); Соціально-педагогічне проектування розвитку обдарованості («Педагогічна газета», № 2 (246) березень-квітень 2015 р.); Час перемагати («Освіта України», № 14-15, 6 квітня 2015 р.); Інновація для обдарованих («Урядовий кур'єр», № 30 (5404) 18 лютого 2015 р.); Школа. Які зміни принесуть ефективність («Освіта», № 3-4 (5646-5647) 21-28 січня 2015 р.) тощо.

Які ж теми висвітлювалися на сторінках цих видань? Найбільш затребуваною виявилася тема, пов'язана з підготовкою інтелектуально обдарованих дітей до участі в українських та міжнародних науково-дослідницьких конкурсах. З кожним роком старшокласники нашої країни на міжнародному конкурсі «ICYS» отримують все більше нагород, що підтверджує, з одного боку, результативність науково-дослідної діяльності науковців Інституту, а з іншого – потребу розвитку обдарованих дітей.

Учителів турбують питання, що стосуються проблем оптимізації організації навчально-виховного процесу, проектування розвитку особистості, сприяння розвитку її обдарованості під час навчальної діяльності у ЗНЗ різних типів та форм власності. Також читацьку аудиторію цікавлять питання ранньої діагностики, способи і методи розвитку здібностей у дітей дошкільного віку.

У цілому, інформацію про Інститут обдарованої дитини у 2015 році розміщено у 27 статтях різних періодичних, друкованих виданнях.

Необхідно відмітити згадки про науково-пошукову діяльність Інституту у Інтернет-ресурсах, серед яких сайти: Польської школи; Міністерства освіти і науки України; Івано-франківського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти; Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти; Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського; Національної академії педагогічних наук України; Міжнародної виставки «Освіта за кордоном»; Міжнародної виставки «Освіта та кар'єра – День студента» та «Освіта за кордоном»; Департаменту освіти і науки Київської обласної державної адміністрації; сайт Інституту інноваційних технологій і змісту освіти; Інституту післядипломної педагогічної освіти Київського університету Бориса Грінченка; Відділу освіти виконавчого органу Дрогобицької міської ради; Козівської районної адміністрації; Дрогобицького педагогічного ліцею; персональний сайт С. В. Попкової Одеський НВК № 13; 3-ї міжнародної конференції «Обдаровані діти: проблеми і можливості»; освітнього порталу «Острів знань»; благодійного фонду Богдана Гаврилишина; авторський блог «Інформація і ми: роздуми, цікавинки, запитання і відповіді, задачі

для дітей і дорослих, новини»; Інституту модернізації змісту освіти; Університету банківської справи; Львівської обласної державної адміністрації; інформаційного порталу «Українська правда. Життя»; інформаційного порталу «В Миколаєві інфо. Новини»; інформаційно-аналітичного порталу «ПрессОрг 24»; Малої академії наук України; органів виконавчої влади «Урядовий портал»; «Іслам в Україні»; новин «Nikolaev-City»; інформаційного порталу Мета; Буковинської малої академії наук України; Інтернет журналу «НикLife»; Міжнародного медіахолдингу «NikMedia»; інформаційної агенції Інше. ТВ; газети «2000»; Миколаївського муніципального колегіуму С. М. Січка; Департаменту освіти, науки та молоді Миколаївської обласної державної адміністрації; Управління освіти і науки Білоцерківської міської ради; дошкільної академії «УнікУм»; відео канал на сайті YouTube.

Загалом у Інтернет-виданнях розміщено приблизно 49 згадок про Інститут обдарованої дитини НАПН України.

Співробітниками відділів та адміністрацією Інституту впродовж року здійснювалися науково-практичні заходи та публічні виступи з метою проведення науково-пошуково-просвітницької діяльності з проблем обдарованості та для популяризації діяльності наукових співробітників.

У звітному році започатковано цикл науково-практичних семінарів «Розвивальне читання для дошкільнят». Перші майстер-класи для зацікавлених та працюючих з дітьми дошкільного віку стартували цього літа на Васильківщині, Білоцерківщині та Вінничині, Дніпропетровській області та м. Ірпіні.

Для батьків ЗНЗ Шевченківського району організовано та проведено семінар «Як підтримати дитину під час соціальної напруги, пов'язаної з військовими діями в країні». Майже півроку (з січня по травень) щочетверга проводились супервізії для шкільних психологів міста Києва.

Керівництво Інституту, в особі директора В. В. Камишина, входить до складу Експертної ради при Міністерстві молоді та спорту України з висунення претендентів на отримання грантів Президента України для обдарованої молоді на 2016 рік. Необхідно також звернути увагу на членство у міжнародному науковому програмному комітеті (МНПК) третьої Міжнародної конференції «Обдаровані діти: виклики та можливості» (International Conference GIFTED CHILDREN: CHALLENGES AND POSSIBILITIES) (м. Каунас, Литва, 22–24 жовтня 2015 року) та участь у роботі VI Українсько-польського наукового форуму «Освіта для сучасності» у рамках роботи Секції II «Дидактичні засади розвитку загальної середньої і вищої освіти». (15–16 вересня 2015 року), де В. В. Камишин виступив з доповіддю «Загальноосвітній навчальний заклад та обдарований учень».

Продовжується постійна співпраця з МАН України та її територіальними відділеннями, а також з НЕНЦ. Представники Інституту входять до складу

журі конкурсів, започаткованих вищезгаданими установами, проводять численні спільні тестування та анкетування учнів-членів МАН, методистів та керівників.

Науковими співробітниками Інституту обдарованої дитини щорічно проводяться семінари-практикуми для керівників делегацій та наукових керівників учасників МАН, що їздять з України на Всеукраїнський конкурс-захист науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України.

У 2015 році під час проведення III-го етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України, що проходив у березні-квітні, було проведено семінари з таких тем: тренінг-семінар «Педагог як лідер змін. Управління зміною», «Запровадження фасилітативного супроводу для діяльності з обдарованими учнями», «Використання всеукраїнського шкільного порталу Острів знань у педагогічній практиці», «Оцінка рівня розвитку інтелектуальних здібностей підлітків засобами психодіагностичної системи «МЮД»», «Освітні проекти та програми Європейського Союзу».

Для керівників делегацій, методистів та наукових керівників регіональних позашкільних закладів еколого-натуралістичного спрямування у Національному еколого-натуралістичному центрі учнівської молоді щорічно проводяться семінари. На курсах підвищення кваліфікації педагогічних працівників позашкільних навчальних закладів було проведено лекційні заняття та навчально-методичні практикуми, що розкривають питання виявлення, пошуку та педагогічної підтримки обдарованих дітей, схильних до дослідницької діяльності.

Науковий доробок Інституту представлено на багатьох Міжнародних та Всеукраїнських виставках, фестивалях, конкурсах та конгресах: «Сучасні заклади освіти», «Інноватика в сучасній освіті», «Освіта та кар'єра», «ЗНО-2016. Освіта в Україні. Освіта за кордоном», «Освітній академії Intel-ASEF», конкурсі «Intel-Техно Україна 2015–2016», фестивалі «Паросток», Конгресі освітян Донеччини, програмі «Теорія і практика АРТ-терапії», Всеукраїнській серпневій конференції «Педагогічний пошук – 2015», у діяльності «Літньої школи для дорослих – 2015», Міжнародному психолого-педагогічному фестивалі «Перспектива».

Важливо зазначити, що Всеукраїнський освітній Інтернет-портал «Острів знань» декілька років поспіль виступає офіційним медіа-партнером виставки-презентації «Інноватика в сучасній освіті», а в 2012 р. розробників порталу «Острів знань» нагороджено Державною премією України в галузі освіти. Щодоби портал відвідують майже 20 тис. зацікавлених, серед яких зафіксовано користувачів з України, Кенії, Росії, Нідерландів, США, Ізраїлю, Польщі, Індії, Норвегії та інших країн світу.

Хочеться згадати і про декілька інтерв'ю на радіо «Промінь» та у програмі «Азбука реальності» і про Інформаційну агенцію Українські новини, що

висвітлювало роботу круглого столу «Система виявлення та підтримки обдарованих підлітків та молоді з різних соціальних груп» в рамках проекту «Ростимо геніїв разом!»

Враховуючи численну кількість різнопланових майстер-класів, лекцій, тренінгових занять та семінарів, загалом упродовж 2015 року, відбулося понад 150 позапланових публічних виступів. Інститут нагороджено 4 медалями (3 золотими), а також 31 дипломом.

Інститут вбачає свою місію у дослідженні проблем обдарованості та розробленні науково-методичних засад забезпечення розвитку обдарованої особистості та впровадження отриманих результатів в освітню практику. Сутність обдарованості розглядається як системна якість особистості, що розвивається впродовж життя під впливом соціальних чинників та спеціально організованих психолого-педагогічних впливів і зумовлює досягнення людиною більш високих, порівняно з іншими, результатів в одному або декількох видах її діяльності.

Таким чином, у 2015 році продовжується реалізація перспективних масштабних проектів, започаткованих Інститутом. Серед них потрібно назвати наступні.

1) Міжнародний проект «ICYS – Україна», що є особливим видом індивідуальних змагань з фізики, математики, інформатики та екології для учнів віком 14–18 років. Науковці Інституту обдарованої дитини здійснюють відбір обдарованих дітей, їхню підготовку до участі у Міжнародній конференції та психолого-педагогічний супровід. Заключний етап підготовки проходить в очній формі в Інституті. У 2015 році команда юних дослідників (5 учнів), підготовлена в Інституті, на XXII Міжнародній конференції (Ізмір, Туреччина) виборола золоту, срібну та дві бронзові медалі з математики, інформатики, фізики, екології та отримала один із найвищих командних результатів. У цілому, за проектом «ICYS» 20 Інтернет-згадок у ЗМІ.

2) У 2015 році було започатковано та тепер плідно працює Проект «Дошкільна академія «УнікУм», як структурний підрозділ Інституту, що досліджує питання розвитку обдарованості дошкільників. Метою проекту є реалізація інноваційних науково-практичних підходів у навчанні, розвитку і вихованні дітей від 3-х років життя до вступу до навчального закладу.

Є сторінки в соціальних мережах.

3) Створено та продовжують ефективно працювати 10 регіональних центрів Інституту обдарованої дитини НАПН України, що розвивають діяльність на основі результатів наукових досліджень фахівців Інституту та здійснюють: підготовку вчителів до професійної діяльності з обдарованими дітьми; діагностику, розвиток обдарованих дітей; профорієнтаційну діяльність з ними; консультування батьків, учителів. За визнанням фахівців освіти така діяльність є продуктивною та перспективною.

У поточному році проект Чернігівського регіонального центру ІОД «Академія креативності ЧІКС»

(Чернігівські ініціативні креативні студенти)» отримав грант від міської ради. У 2015 році цей проект увійшов до 10 кращих в Україні від фонду «Ахалар», а влітку координатор проекту отримала грант на стажування у Варшаві (Польща). Чернігівцями було подано 73 проекти, 56 були допущені до голосування, з яких переможцями, на основі голосування чернігівців, було визначено 17 проектів. Таким проектом-переможцем і став проект від Чернігівського регіонального центру ІОД «Академія креативності ЧКС, як педагогічно-волонтерський центр», що посів 7 місце за голосуванням і отримав 65 000 гривень. Проект-переможець передбачає ту ж діяльність, якою і займався центр до цього – проведення тренінгів креативності для вчителів, супровід розвитку дітей-переселенців, дітей воїнів АТО, декорування освітніх ландшафтів тощо педагогічна та волонтерська діяльність.

4) Проект Тренінг-центр «Дельта» успішно продовжує сводяльність і в 2015 році. Його метою є сприяння розкриттю потенціалу дитини, а також формування таких навичок, як: комунікативність, здатність планувати та приймати рішення, керувати емоціями, конструктивно поводитися у конфліктних ситуаціях, розвиток цінностей та переконань успішної людини, вміння працювати в команді, проектно діяти, визначитися у виборі професії.

Щорічно проводиться навчальний тренінг для учасників Всеукраїнської школи з підготовки учнів

до міжнародного конкурсу INTEL ISEF, Genius Olympiad, I-SWEHER, INESPO, E(x)plory; майстер-класи у межах фестивалю «Паросток».

Різнопланові майстер-класи, тренінгові заняття з комунікативності, курси для підлітків та учнів молодших класів, коучинг, навіть, англійською мовою, експрес-діагностика з профорієнтації старшокласників, діагностика індивідуальних особливостей підлітків – це не повний перелік того, на чому зосереджуються працівники Інституту. За 2015 рік у Тренінг-центрі «Дельта» отримало консультацію більше 360 осіб. У поточному році Тренінг-центр «Дельта» успішно презентував виїзну Програму «Ти найкращий». Інститутом обдарованої дитини у липні 2015 року було організовано літній відпочинок для дітей на базі дитячого лікувально-профілактичного санаторію «Косів», що знаходиться на Прикарпатті (висота 115 м над рівнем моря), на березі річки Рибниця, поблизу міста Косів, Івано-Франківської області. Під час діяльності табору було проведено суттєву роботу у напрямі пошуку, діагностування та виявлення обдарованості.

Новинкою стосовно розвитку Інституту у напрямі поширення інформаційних зв'язків є власна сторінка на Facebook.

Таким чином, Інститут обдарованої дитини НАПН України відкритий для спілкування з громадськістю, готовий поширювати інформаційні зв'язки, ділитися науковими здобутками, спілкуватися із зацікавленими науковцями, спільнотою з проблем обдарованості.

